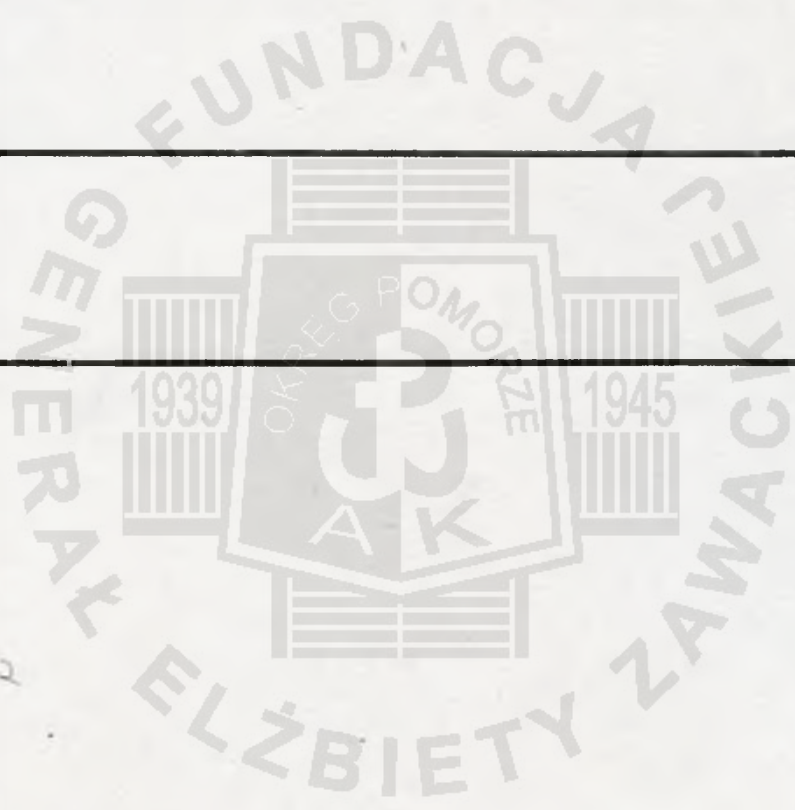
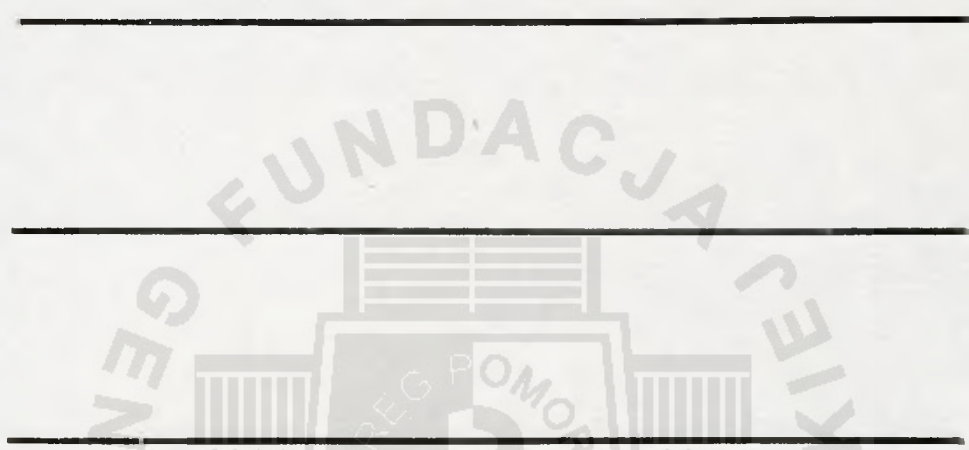

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej i Wojskowej Służby Polek"
67-110 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 85-22-100, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870602736

MEMORIAL
General Marii Wittek
materiały nie opracowane

materiały
przekazane
p. K. Wojtowicz
Kraków

NOIV / AK
Miedzieli
Okr. Kraków

+ 1945

ppop

THUGUTT Wanda Eugenia

ps. "Ryś"

1475/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — THUGUTT WANDA EUGENIA
T. 1475/WSK

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓ k. 1, s. 1

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 3, s. 1-3

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora — 1945

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie ✓

1/2. DOKUMENTY (sensu stricto) DOTYCZĄCE OSOBY RELATORA

- Wniosek weryfikacyjny [nr 393], Kraków 18 VI 1958, kopie, t.1, s.1

1211 1

p o ś m i e r t n y

Wniosek weryfikacyjny Nr 393

Środowiskowa Podkomisja Weryfikacyjna b. Inspektoratu Rejonowego A. K. „Maria” przy Zarządzie Okręgu ZBoWiD w Krakowie po dokładnym ustaleniu, w oparciu o posiadane materiały środowiska zgodności co do osób i faktów odnoszących się do działalności konspiracyjnej i bojowej w czasie okupacji hitlerowskiej żołnierzy środowiska, jako najlepiej zorientowany w wymienionym środowisku organ — poczuwa się do obowiązku postawienia wniosku o zweryfikowanie

Ob. inż. **Wanda Thugutt** c.d. **Stanisława** pseudonim **„Ryś”**
urodz. **30 XII 1908r** zamieszkały **zmarła dn. 13 VIII 1945r**
przynależnego do W. K. R. **w Krasnowodzku w Z.S.S.R.**

do stopnia **podporucznika czasu wojny**

i odznaczeń **Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami**
Krzyż Partyzancki

Kryz Zaslugi I

d/d
d/d

przy czym stwierdza się, że wyżej wymieniony wstąpił do organizacji w dniu **10 luty 1943r**

i działał w niej do **15 styczeń 1945r**

pełniąc następujące funkcje **instruktorka kursu sanitariuszek, sanitariuszka**

Szpitala Polowego 120pp, 106 D.P. A.K.

był ranny *d/d*

był więziony *d/d*

Przewodniczący Podkomisji Weryfikacyjnej

B. H. Nieczuja-Ostrowski
Bolesław Michał Nieczuja-Ostrowski — Tysiąc
b. Insp. Insp.-tu Rej. AK „Maria” i D-ca 106 DP AK

Z-cy Przewodniczącego Podkomisji Weryfikacyjnej:

Julian Malinowski
Julian Malinowski — Słowik
b. d-ca batalionu

Władysław Zakowski
Władysław Zakowski — Zagraj
b. d-ca pułku rezerwowego

Antoni Iglowski
Antoni Iglowski — Ponań
b. d-ca batalionu partyzanckiego

Członkowie Podkomisji Weryfikacyjnej:

Jerzy Migas
Jerzy Migas — Kruk
b. kmdt baz zrzutowych

Autentyczność potwierdzamy:

Kazimierz Kienzyński
Kazimierz Kienzyński — Kruk
b. d-ca dywizjonu kawalerii

Leonard Wyjadłowski
Leonard Wyjadłowski — Ziemia
b. d-ca oddziałów dyw. Olkusz

Stanisław Musiałek
Stanisław Musiałek — Rafał
b. of. informacyjny dywizji

IV MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE RELACJĘ

- życiorys E. Thugutt napisany przez B. Thugutt, Kraków 16 IX 1998,
Arps Cong. 1, k. 3, s. 1-3

11/1

Kraków 16 września 1998r.

Życiorys Wandy Eugenii Thuguttówny

Wanda Eugenia Thuguttówna urodziła się w Warszawie dnia 30 grudnia 1908 roku, jako córka Stanisława Józefa Thugutta, w latach 1915-1935 profesora mineralogii na Uniwersytecie Warszawskim i Lucyny z Cywińskich.

W latach 1918 - 1926 była uczennicą 8-klasowego Gimnazjum Żeńskiego, typu humanistycznego hr. Plater Zyberkówny w Warszawie, gdzie zdała egzamin maturalny w 1926 roku.

W latach szkolnych należała do Harcerstwa.

W 1926 roku rozpoczęła studia na Wydziale Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, gdzie, po odbyciu specjalizacji w grupie hodowlanej i po wykonaniu pracy dyplomowej, pod tytułem: "Doświadczenie z żywieniem cukrem białym koni roboczych", złożyła egzamin dyplomowy, uzyskując dnia 5 maja 1931 roku Dyplom Nr. 194 Inżyniera Rolnika. x/

Doświadczenia te przeprowadzane były w Nagorzanach, pod kierunkiem Katedry Hodowli Zwierząt S.G.G.W. Wyniki doświadczenia opublikowano w N-rach 38 i 39. IX. 1932r. w "Gazeta Rolnicza", p.t. "Cukier dla koni roboczych". prof. Jan Rostafiński i Wanda Thuguttówna.

W latach 1931 - 1945 Wanda Thuguttówna przebywała w, stanowiącym własność jej matki, rodzinnym 250-cio hektarowym majątku ziemskim Nagorzany w powiecie pińczowskim, gdzie prowadziła hodowlę koni półkrwi anglo-arabskich.

Wyhodowane 3-letnie konie, w ilości 4 do 5 sztuk rocznie, sprzedawane były na tak zwany "remont" dla Wojska Polskiego.

W okresie kopulacyjnym, co roku, stacjonowały w Nagorzanach dwa ogiery ze Stadniny Państwowej w Bogusławicach, pod opieką masztalera, do użytku własnego w majątku, jak również okolicznych hodowców koni.

Zainteresowania hodowlą koni Wandy Thuguttówny miały znaczny zasięg. Była ona wielokrotnym gościem w Państwowej Stadninie Koni krwi anglo-arabskiej w Bogusławicach, a także w Państwowej Stadninie Koni krwi arabskiej w Janowie Podlaskim.

Kilka jej artykułów opublikowano w czasopiśmie "Jeździec i Hodowca".

Jako amatorka konnej jazdy, odbywała bliskie i nieraz dalekie rajdy konne w towarzystwie sąsiadek i sąsiadów, o podobnym w tym kierunku zamiłowaniu.

Wanda Thuguttówna była osobą bardzo towarzyską, utrzymującą szerokie kontakty towarzyskie z okolicznymi Domami Ziemiańskimi, nie tracąc więzi z koleżankami z gimnazjum i ze studiów na Uczelni SGGW. W okresie okupacji hitlerowskiej 1939 - 1945r. Nagorzany nie zostały odebrane właścicielce i gospodarstwo prowadzi nadal brat Wandy -- inż.roln.Bohdan Thugutt.

Wanda, pod pseudonimem "Ryś" i Bohdan pod pseudonimem "Beteha", należeli w tym okresie do Organizacji konspiracyjnej : Narodowa Organizacja Wojskowa NOW, wcielona w 1942r do Armii Krajowej A.K. Wanda pełniła funkcję sekcyjnej sekcji sanitariuszek I20 pułku piechoty/Io6 Dywizji Piechoty A.K. i instruktorki sanitariuszek, przewidzianego na okres planowanego Powstania, szpitala polowego w Nagorzanych.

Pacjentem tego szpitala został, zestrzelony przez Niemców w połowie sierpnia 1944r. lotnik RAF porucznik Jannie Grönewald. Przebywał on w Nagorzanych do połowy stycznia 1945r. Przejęty przez Armię Sowiecką, powrócił on do swej ojczyzny - Unii Południowo Afrykańskiej, przez Odessę, skąd dał nam znać o swym szczęśliwym zakończeniu przeżyć wojennych.

Na skutek Dekretu PKWN o Reformie Rolnej, majątek Nagorzany został przez Ludowe Państwo Polskie odebrany właścicielom, którzy wyprowadzili się do Krakowa.

Dnia 8 marca 1945 roku, aresztowani zostali przez NKWD Sowieckie w Krakowie : Wanda i Bohdan Thuguttowie. Wanda Thuguttówna nie ujawniła w czasie ślektw, znanych jej miejsc pobytu, osób eksponowanych z A.K i została wraz ze swym bratem i grupą byłych ,obu płci Akowców, internowana do ZSRR, osadzona w obozie w Krasnowodsku - republice Turkmeńskiej, gdzie zmarła dnia 13 sierpnia 1945 roku.

Dnia 18 czerwca 1958r. Komisja Weryfikacyjna Stopni i Odznaczeń --- Środowiska Inspektoratu A.K. "Maria" /powiaty Miechów, Pińczów, Olkusz/ w Związku Bojowników o Wolność i Demokrację - ZBoWiD Okręg w Krakowie wystawiła ,dla Wandy Thugutt ps. "Ryś", Wniosek pośmiertny Nr. 393 następującej treści :

stopień: podporucznik czasu wojny

odznaczenia : Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami

Krzyż Partyzancki

Krzyż Walecznych /dopisany odręcznie
przez b.Dowódcę I06 Dywizji
Piechoty A.K./

---

x/ Doświadczenia z żywieniem koni cukrem białym /skażonym otrębami i solą/ miały praktyczne znaczenie w związku z :

I/ówczesną nadprodukcją cukru w Polsce.

2/Obniżeniem tonażu pasz, transportowanych dla potrzeb Wojska Polskiego /kawaleria, tabory/, bowiem doświadczenie to wykazało, że --
I kilogram cukru pastewnego stanowi równowartość 3 klgr. owsa.

Wanda Eugenia Thuguttówna wymieniona jest w następujących wydawnictwach :

I/"Szkoła Gecylii Plater Zyberkówny 1883 - 1944"
Praca zbiorowa PIW . 1987r.

2/ "Lista strat ziemiaństwa polskiego 1939 - 1956r."
Krzysztof Jasiewicz

Wydawnictwo POMOST Alfa .Warszawa 1995r.

3§"Lista strat kultury polskiej I.IX.1939 - I.III.1946r."
profesor Bolesław Olszewicz

Warszawa Wydawnictwo S.Arota 1947r.

/w w/w wydawnictwie mylnie podano miejsce śmierci Wandy Thuguttówny
mianowicie : Krym, zamiast : Krasnowodsk./

B. Thugutt
Bohdan Thugutt

Zaś. Wmowa weryfikacyjna Nr. 393.

T. 1475/LSIC

WOW / AK
Pochów.
Okr. Kraków

THUGUTTOWNA Wanda
ps. „Rys”, „Rysia”

FOTOGRAFIE *ed. 1*

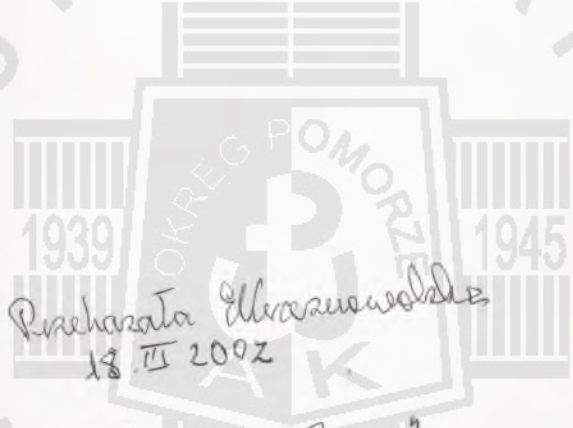

VI/2

L. 32 2300 WSK 02

FUNDACJA

Przełazata Ilkaszewska
18. IV 2002

„Bup” a. „Bupia”

Wanda Thuguttówna
aresztowana 8. III 1945 w Kralowie
wysłana do Krasnowodsk
Zmarła na tyfus

THUGUTT Nanola

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

5 904149 026004

